

Mateja Čoh Kladnik in Jelka Piškurić

KAZEN NAJ OBSOJENCA PREVZGOJI

Kazenske ustanove v Ljubljani
in okolici, 1945–1954

Študijski center
za narodno spravo

Mateja Čoh Kladnik
in Jelka Piškurić

KAZEN NAJ OBSOJENCA PREVZGOJI

**Kazenske ustanove v Ljubljani
in okolici, 1945–1954**

Ljubljana, 2024

Dr. Mateja Čoh Kladnik in dr. Jelka Piškurić

KAZEN NAJ OBSOJENCA PREVZGOJI

Kazenske ustanove v Ljubljani in okolici, 1945–1954

Založil in izdal: Študijski center za narodno spravo, Ljubljana 2024

Uredil: dr. Damjan Hančič

Recenzenta: dr. Aleš Gabrič in dr. Damijan Guštin

Avtor zemljevidov: dr. Miha Seručnik

Lektoriranje: DigitPen d. o. o., lektoriranje, prevajanje in druge storitve

Prevod povzetka: Andraž Banko

Oblikovanje in tisk: Birografika BORI, d. o. o.

Naklada: 300 izvodov

Slikovno gradivo na ovitku:

*Zaporniški hodnik s celicami, Maribor 1945 (foto: Marjan Pfeifer, hrani: MNSZS);
Stran iz priporne knjige z naslovom »Seznam pripornikov v Centralnih zaporih
Udbe za Slovenijo« (ARS, SI AS 1931, t. e. 1070, knjiga 6).*

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

94(497.451)“1945/1954“
343.81(497.451)“1945/1954“

ČOH Kladnik, Mateja

Kazen naj obsojenca prevzgoji : kazenske ustanove v Ljubljani in okolici, 1945–1954
/ Mateja Čoh Kladnik in Jelka Piškurić ; [avtor zemljevidov Miha Seručnik ; prevod
povzetka Andraž Banko]. - Ljubljana : Študijski center za narodno spravo, 2024

ISBN 978-961-7120-12-7
COBISS.SI-ID 179824899

Vse pravice pridržane. Nobenega dela te publikacije se ne sme reproducirati, shraniti v pomnilniških sistemih ali posredovati v kakršnikoli obliki brez predhodnega pisnega dovoljenja Študijskega centra za narodno spravo.

»Namen kazenskih zavodov našega novega časa je, da pri pravilni oceni važnosti prevzgojnega dela kaznjencev, postanejo z nadaljnjim načrtnim in sistematičnim delom v pravem smislu besede vzgajališča človeka novega kova – poštenega, polnopravnega in delovnega državljana FLRJ.«

(ARS, SI AS 1931, t. e. 1440, a. e. 2, Poročilo o delu ministrstva za notranje zadeve za leto 1946, 11)

KAZALO VSEBINE

UVOD	7
ORGANI ZA NOTRANJE ZADEVE.....	21
Nastanek in organizacija	23
Narodna milica	32
KAZENSKÉ USTANOVE V SLOVENIJI 1945–1951.....	45
Sistem kazenskih ustanov	49
Zavarovanje kazenskih ustanov	54
Pobegi	66
Prevzgoja obsojencev.....	69
Bivanjske razmere	74
PREDPISI O IZREKANJU IN IZVRŠEVANJU KAZNI.....	79
Kazenski predpisi.....	81
Izvrševanje kazni.....	91
ZAPORI DRŽAVNE VARNOSTI V LJUBLJANI.....	101
Centralni zapori.....	103
Nastanek in organizacija	103
Ravnanje s priporniki	114
Konec centralnih zaporov	123
Tajne lokacije	126
KAZENSKO POBOLJŠEVALNI ZAVOD LJUBLJANA.....	131
Sodni zapor na Miklošičevi	133
Vzpostavitev KPZ Ljubljana in njegovo delovanje do konca leta 1947... ..	138
Hitra rast števila zaprtih od leta 1948 do začetka petdesetih let	145
Vloga fizičnega dela pri prevzgoji obsojencev	151
Drugi ukrepi za prevzgojo obsojencev	155
Ravnanje z zaprtimi	159
Ukinitvev KPD Ljubljana in opustitev prostorov na Miklošičevi	177

DELOVIŠČA IN TABORIŠČA	181
Ižanski grad in pripadajoče posestvo	187
Litostroj	195
Dom Narodne milice in stavba za upravo milice	204
Taborišče Šiška	205
Trnovo	207
Tacen (Vikrče)	210
Hidrocentrala Medvode	214
Žale	217
Ostala delovišča in taborišča	223
ZAKLJUČEK	227
PRILOGE	233
Biografije	235
Predpisi o izrekanju kazni	270
Predpisi o izvrševanju kazni	280
SUMMARY	293
VIRI IN LITERATURA	299
Viri	301
Literatura	305
SEZNAM KRAJŠAV	315
IMENSKO KAZALO	319